

Árpád-házi királyportrék III.

1. IV. Béla uralkodásának kezdete

- II. András által eladományozott földeket vissza veszi,
- Behívja a kunokat – szövetség velük.

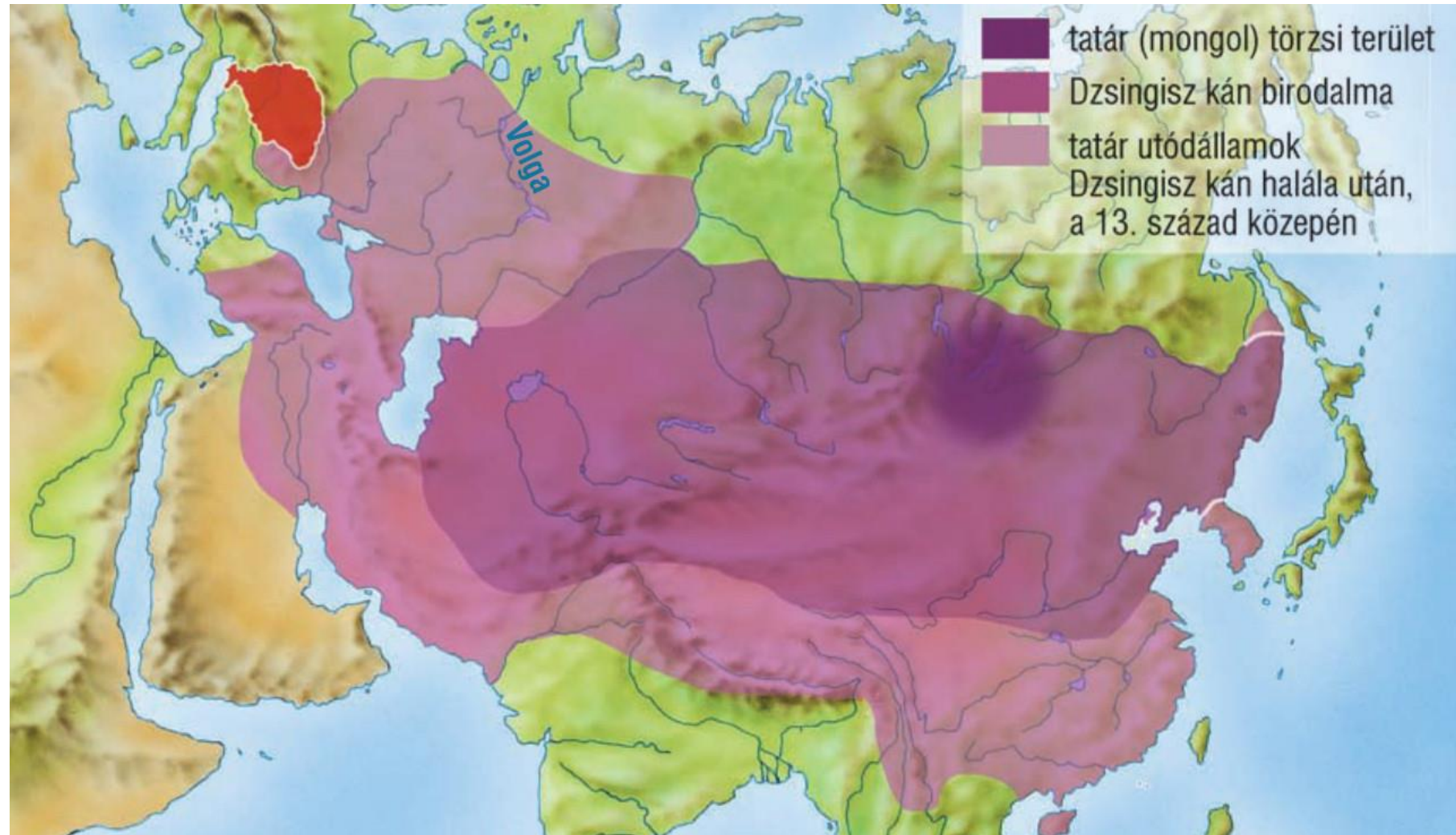
- Népszerűtlen lesz!
- Az urak megölik a kunok fejedelmét, Kötönyt → rabolva, fosztogatva kivonulnak az országból.

Tanulmányozd a Tk. 122.
oldalán lévő térképet, vagy
ezt! →

Hol található
Magyarország? Mekkora
veszélyt jelenthetett a
mongolok támadása
házánk számára?

174.1. A mongolok terjeszkedése

2. A tatárjárás

- 1241 tavasza: mongol (=tatár) támadás - vezetőjük Batu kán.
- Nincs segítsége IV. Bélának,
- Ok:
  - magyar urak nem állnak mellé,
  - a keresztény uralkodók nem segítenek.

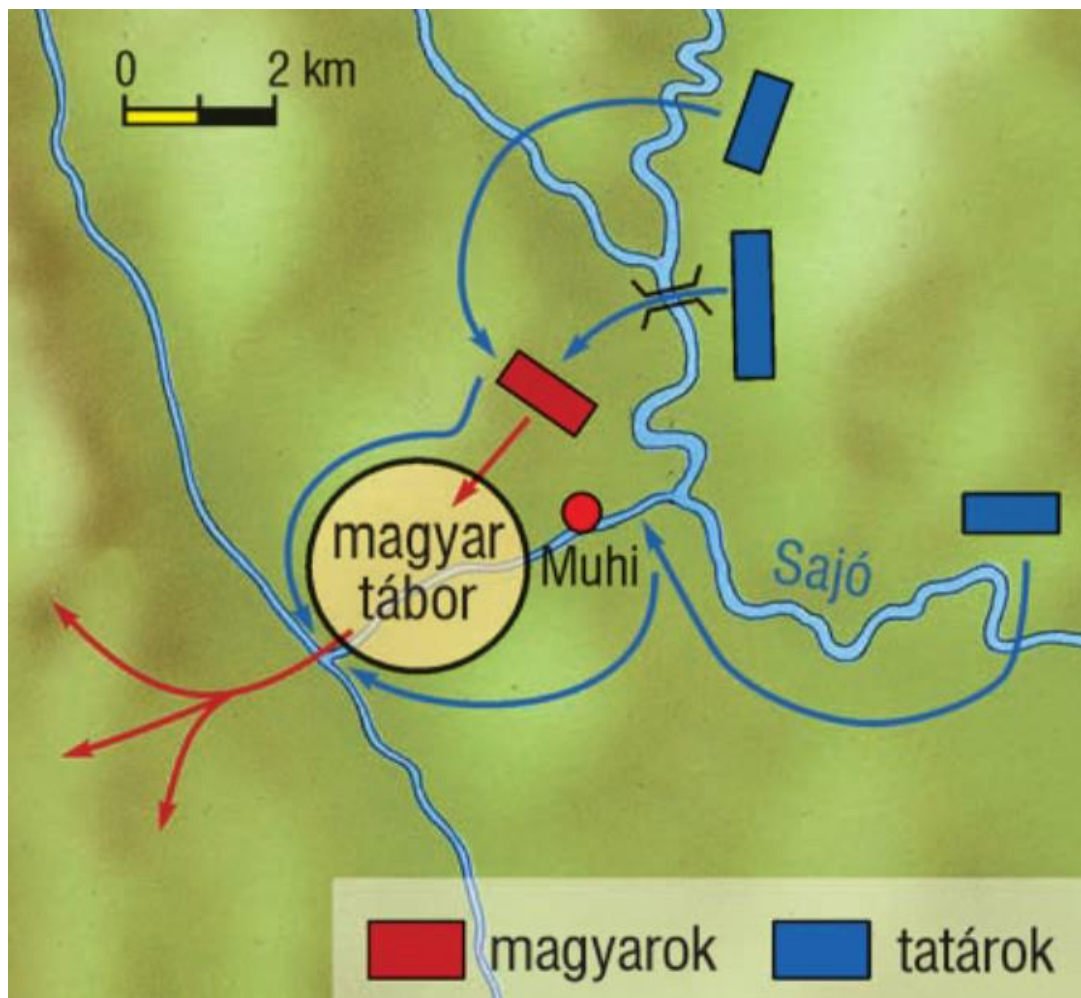
- 1241: muhi csata → magyar vereség – a király elmenekül
  - Dalmácia – Trau vára.
- A tatárok végig dúlták az országot.
- 1242: a tatárok kivonultak.

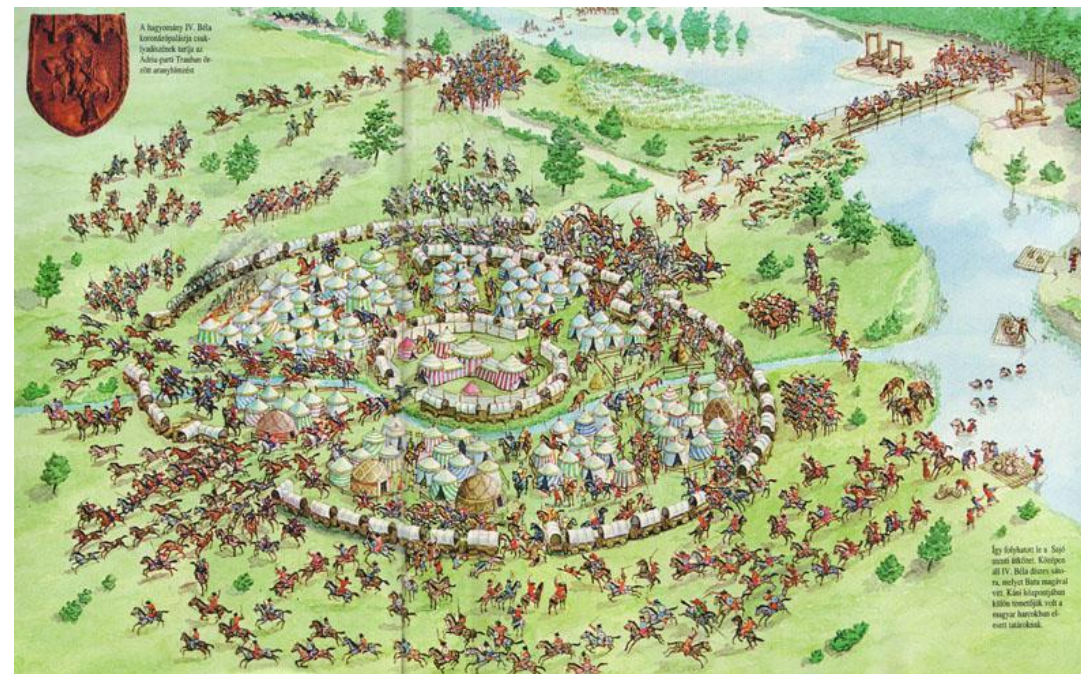
177.2. Mongol harcos. Figyeld meg az öltözékét! Milyen fegyverei vannak?

Nézd meg a videót! A muhi csata:

<https://www.youtube.com/watch?v=syt5Y0A1wHw>

A muhi csata vázlatja. Szerinted melyek voltak a vereség legfőbb okai?

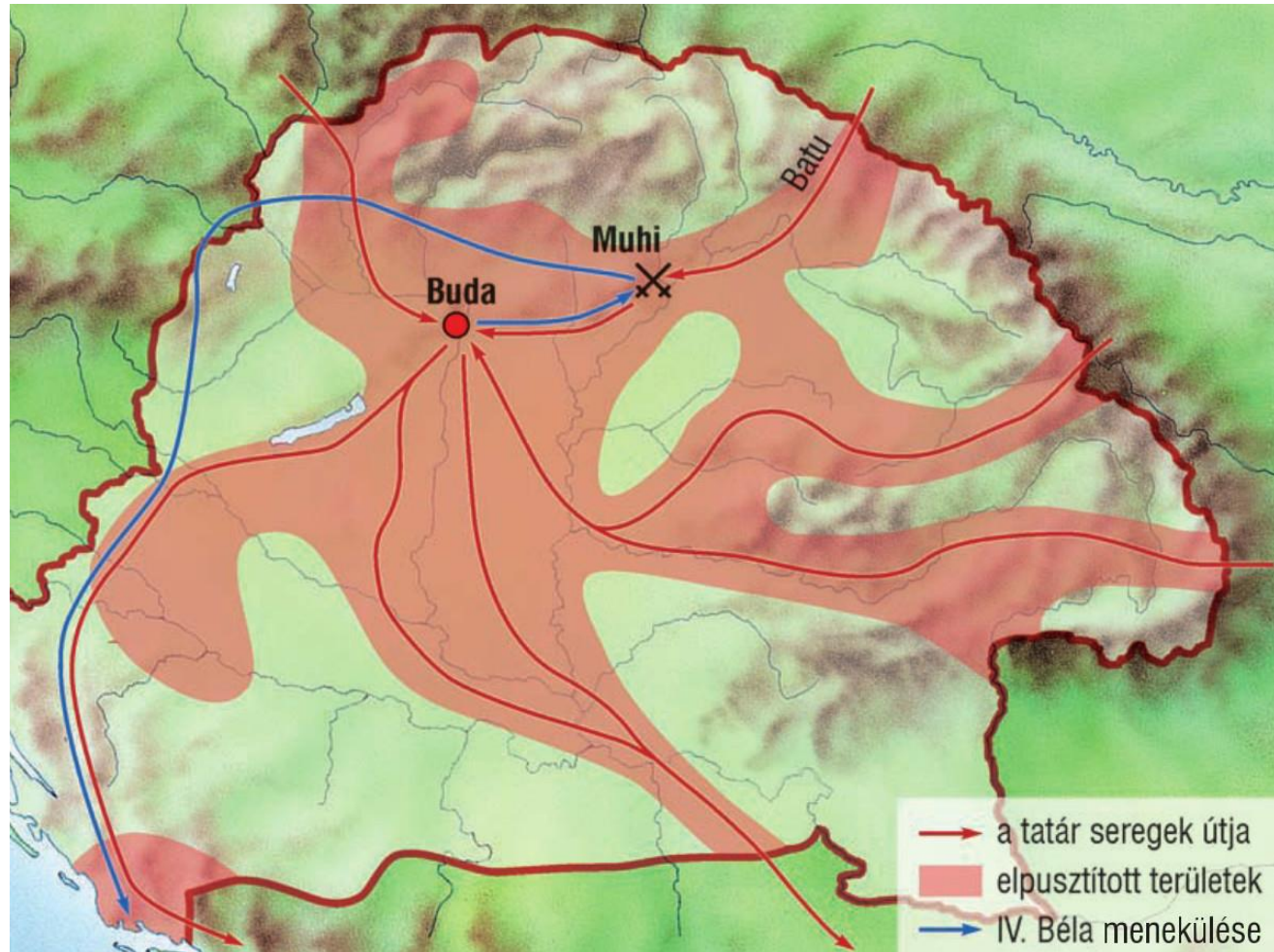
A muhi csata emlékműve

3. Az ország újjáépítése

- Tatárjárás → az ország jelentős része elpusztult.

- IV. Béla intézkedései:
  - kővárak építtetése,
  - birtokok adományozása,
  - kunok visszahívása,
  - elnéptelenedett vidékek betelepítése.

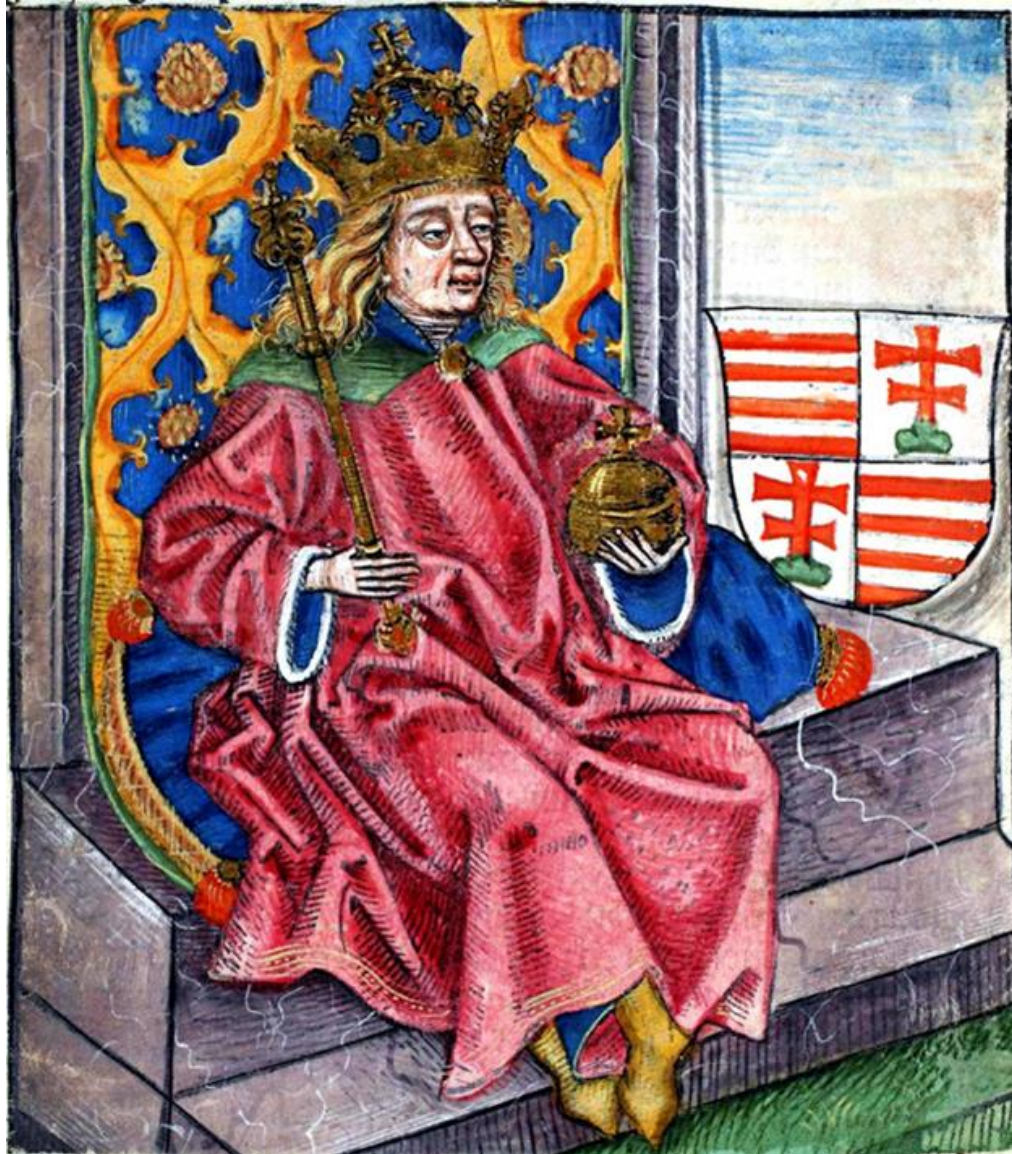
időszak	újonnan épült várak	a király által épített várak
1242–1250	16	5
1251–1260	5	1
1261–1270	29	6

időszak	újonnan épült várak	a király által épített várak
1271–1280	32	9
1281–1290	44	–
1291–1300	36	2

177.1. A tatárjárás idején körülbelül harminc korszerű kővár volt az országban. Figyeld meg a táblázatban, mennyivel nőtt a várak száma a következő néhány évtizedben! Melyik évtizedben épültek a legnagyobb számban? A királyok építették-e a legtöbb várat?

- IV. Béla a második honalapító!

Hf.: a füzetbe dolgozz!

Állítsd időrendi sorrendbe az alábbi magyar történelmi szereplőket! Írd egymás után őket!

IV. Béla
Árpád fejedelem
Lehel

Szent István
Szent László
Álmos fejedelem

III. András
Könyves Kálmán
Géza fejedelem